

Масол Людмила Михайлівна, кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник, професор кафедри філософії і освіти дорослих
Центрального інституту післядипломної освіти ДЗПО «УМО»; lmasol@ukr.net

Просіна Ольга Володимирівна,
кандидат педагогічних наук,
доцент, зав кафедри філософії і
освіти дорослих Центрального
інституту післядипломної освіти ДЗПО «УМО» prosina.olga.v@gmail.com

МИСТЕЦТВО Модельна навчальна програма

Цикл: адаптаційний (5-6 класи)

Галузь: мистецька

Кількість годин: 2 години на тиждень

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Вступна частина.

Особливості опанування мистецтва пов'язані з його унікальною освітньою місією – формування в людини ціннісних естетичних орієнтацій у процесі впливу на розум і почуття, свідомість і підсвідомість. Художні твори здатні пробуджувати креативний потенціал учнів для самореалізації та участі в соціокультурній творчості. Сучасні електронні мережі, долаючи культурні кордони, надають можливість отримувати художню інформацію в найрізноманітніших обсягах і форматах; але вона потребує адекватної інтерпретації, критичного ставлення, естетичного оцінювання, тобто вміння вирізняти в інформаційних потоках справжні цінності й орієнтуватися на них. З огляду на швидку цифровізацію освітньо-комунікативного середовища зростає роль візуальної інформації в розвитку людини. Візуальною образністю пронизані тексти різної природи, зокрема глобальні масиви медіатекстів, які можуть мати як естетичний, так і антиестетичний вплив на учнів. Тому вивчення мистецтва має спрямовуватися на розвиток не лише загальної і художньої культури особистості, а й на низку ключових і предметних компетентностей, зокрема медіа-компетентності як чинника подолання загроз і викликів віртуальної реальності, формування естетичного імунітету.

Модельна навчальна програма «Мистецтво» для 5-6 класів – це комплексна програма для адаптаційного циклу навчання, яка забезпечує наступність між початковою і базовою освітою, гнучкий перехід учнів від молодшого шкільного віку до підліткового, сенситивного для формування цінностей і пошуку життєвих сенсів, розвитку емоційного інтелекту і критичного мислення. Вона розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, яким визначено **мету** мистецької освітньої галузі – цілісний розвиток особистості учня у процесі опанування мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

Програма реалізує визначені в Державному стандарті ціннісні орієнтири та **ключові компетентності**, а саме: вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки й технологій; інноваційність; екологічна й інформаційно-комунікаційна компетентності; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності; підприємливість і фінансова грамотність, а також пріоритетна для мистецької галузі культурна компетентність.

Мета інтегрованого навчання мистецтва досягається шляхом реалізації таких **завдань**:

- виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток художніх інтересів та естетичних потреб, емоційного інтелекту;

- формування системи художніх знань, яка відображає видову і жанрову специфіку та взаємодію мистецтв; опанування мистецької грамоти, насамперед музичної і візуальної;
- розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; здатності брати участь у дискусіях на теми мистецтва, висловлювати й аргументувати власні думки, судження, пріоритети;
- здобуття мистецького досвіду в різних видах практичної діяльності; в індивідуальних, групових і колективних мистецьких проєктах; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження, до роботи в команді на засадах толерантності й партнерства;
- розвиток художніх здібностей, уяви та інтуїції, критичного і креативного мислення, інноваційності;
- формування потреби в естетизації середовища, готовності до участі в соціокультурному житті, до збереження і примноження мистецько-культурних цінностей.

Принципи, на яких ґрунтується програма та визначаються дидактичні пріоритети:

- дитиноцентризму та індивідуалізації, врахування вікових особливостей і природних здібностей учнів;
- систематичності, неперервності, наступності між початковою і базовою освітою, адаптаційним і основним циклами навчання;
- глокальної освіти – поєднання глобального (загальнолюдського), національного (державного) та локального (етнокраєзнавчого) аспектів змісту освіти;
- дидактичної інтеграції на основі взаємодії мистецтв і методів компаративістики, спрямованих на поліхудожній розвиток учнів;
- континуальності – єдності навчання і виховання особистості, художнього і технічного, емоційного та раціонального, свідомого та інтуїтивного в процесі опанування мистецьких цінностей;
- варіативності змісту, засобів, методів і технологій навчання мистецтва;
- діалогічної суб'єкт-суб'єктної взаємодії, партнерства, емоційно-енергетичної насиченості навчання;
- пріоритету художньо-творчої самореалізації учнів, пошуку особистісних сенсів у навчанні мистецтва;
- стимулювання мистецької самоосвіти, єдності формальної, неформальної та інформальної освіти.

Програма побудована на підґрунті *компетентнісного, інтегративного, особистісно орієнтованого, діяльнісного та культурологічного підходів*, які зумовлюють дидактично доцільне визначення змісту навчання мистецтва і широку палітру методичного інструментарію вчителя.

Компетентнісний підхід розглядаємо як з позиції цілей і результатів загальної мистецької освіти, які вимірюються у відповідних формах контролю та оцінювання учнів, так і з позиції організації процесу навчання: добору доцільного змісту і відповідних художньо-педагогічних технологій.

Інтегративний підхід виражається в акцентуванні взаємодії різних видів мистецтва в рамках освітньої галузі та пошуку міжгалузевих зв'язків, інтеграції навчання мистецтв із соціокультурним середовищем.

Особистісно зорієнтований підхід сприяє підвищенню мотивації до навчання, забезпечує розкриття творчого потенціалу і розвиток індивідуальних художніх здібностей учнів відповідно до інтересів і потреб.

Діяльнісний підхід спрямований на розвиток практичних умінь учнів у різних видах мистецтва, наскрізних навичок (soft skills) і здатності застосовувати їх у власній життєдіяльності.

Культурологічний підхід зумовлює розгляд мистецтва в широкому культурологічному контексті в єдності цінностей культури національної та зарубіжної, народної і професійної, елітарної і популярної, традиційної та інноваційної; у результаті такого підходу в учнів має сформуватися цілісний художній образ світу, готовність до діалогу культур і бажання збагачувати особистісний культурний потенціал за допомогою ресурсів світового мистецтва (за формулою «людина в культурі - культура в людині»).

Структура програми та загальна характеристика її складників

Програма містить результативні, змістові та процесуальні складники, які структуровано за трьома відповідними рубриками «Очікувані результати навчання», «Пропонований зміст навчального предмета/інтегрованого курсу», «Види навчальної діяльності».

У рубриці **«Очікувані результати навчання»** конкретизовано вимоги до учнів окремо для 5 і 6 класів відповідно до запропонованого змісту для кожного року навчання і з урахуванням чотирьох груп результатів, визначених у Державному стандарті базової середньої освіти. До результатів варто зарахувати не лише грамотність і досвід в окремих видах мистецтва, а й міжпредметну естетичну компетентність, а також інтегративну медіакомпетентність у сфері мистецтва. Саме вони дають змогу учням вирішувати міждисциплінарні проблеми, наприклад, під час виконання інтегративних галузевих і міжгалузевих проєктів.

Рубрика **«Пропонований зміст навчального предмета/інтегрованого курсу»** побудована із застосуванням навчальних модулів, що оптимізує освітній процес, робить його систематизованим і водночас гнучким, варіативним.

В основу конструювання змісту програми інтегрованого курсу «Мистецтво» і визначення структури й тематизму кожного року навчання обрано авторську **концепцію поліцентричної інтеграції** (Л. М. Масол), яка детермінує цілісну наскрізну побудову мистецької освіти впродовж усієї вертикалі від початкової до старшої школи на засадах художньо-світоглядних орієнтацій і культурно-мистецьких універсалій. Поліцентрична інтеграція передбачає виокремлення *домінантних* компонентів змісту (музичного та образотворчого), які поєднуються в єдиний тематичний цикл на основі певної художньо-дидактичної суперпозиції, що здатна інтегрувати окремі одиниці змісту.

У початкових класах у зміст домінантних видів музичного та образотворчого мистецтва інтегруються елементи синтетичних мистецтв (театр, хореографія, кіно) на основі спільного художньо-світоглядного тематизму, що відображає світ природи, людини і культури в мистецтві, а також з орієнтацією на універсальні категорії **«абетки мистецтв»** – «ритм», «форма», «композиція», «контраст» тощо.

В основній школі домінантність музичного та образотворчого компонентів змісту зберігається, однак активніше репрезентовані поширені в культурі сучасності кінематограф, художня фотографія, архітектура, дизайн.

Для 6 класу універсальною суперпозицією інтеграції змісту обрано категорію **«жанри мистецтва»**, що розглядається через специфіку жанрів музики, графіки, живопису, скульптури, кінематографа тощо, а також явищ взаємопроникнення жанрів (жанри-гібриди).

Щоб чітко усвідомити перспективу розвитку програми, вчителю варто розуміти, що згідно з авторською концепцією поліцентричної інтеграції під час наступного циклу навчання (7-9 кл.) універсальною суперпозицією інтеграції змісту освіти обрано категорію **«стилі мистецтва»**.

У старшій профільній школі зміст навчання інтегрується навколо суперпозиції **«мистецтво культурних регіонів світу»** (базове загальноосвітнє навантаження), водночас суттєво зростає роль художньо-практичної діяльності за вибором здобувачів освіти відповідно до профілю навчання (*вибіркове профільне навантаження*).

Таким чином, упродовж усього періоду навчання мистецтва в закладах загальної середньої освіти акцент зроблено не на окремих фактах - персоналіях митців і художніх творах,

вибір яких стає виключно прерогативою вчителів, а на фундаментальних мистецьких узагальненнях, тому наскрізна логіка здійснюється за концентричноспіралевидним принципом структурування змісту, а на окремих етапах – за лінійним принципом.

Важливо зазначити, що система запропонованих тематичних модулів інтегрованого курсу «Мистецтво для 5 і 6 класів є варіативною: у репрезентованому переліку є модулі *домінантні* (з музичного та образотворчих мистецтв) і *мобільні*, окремі теми яких легко інтегруються в домінантні. Послідовність і обсяг тем учитель може змінювати з огляду на потреби й можливості конкретного закладу освіти, адаптувати до автономного викладання предметів «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво», доповнюючи їх темами з інших мобільних модулів.

У рубриці «**Види навчальної діяльності**» подано орієнтовний перелік видів діяльності учнів, в якому переважають художньо-практичні й творчі. Цей перелік може варіюватися і доповнюватися вчителем, вільним у доборі художньо-дидактичного матеріалу, кількості й тематики мистецьких проєктів - індивідуальних, групових, колективних. Надані діяльнісні орієнтири й діяльнісні форми інтеграції запроваджуються через диференційовані завдання різного рівня складності з урахуванням художніх інтересів і можливостей учнів, що сприяє розвитку креативного потенціалу особистості.

Особливості організації освітнього процесу.

Кількість навчальних годин у програмі відповідає *«рекомендованому»* навчальному часу (2 год. на тиждень), визначеному Типовою освітньою програмою (затвердженою наказом МОН від 19.02.2021 р. № 235). Заклад освіти може змінювати кількість навчальних годин на вивчення інтегрованого курсу або окремих предметів у межах заданого діапазону навчального навантаження: *«мінімального – 1 год.»* та *«максимального – 3 год.»*. При цьому треба забезпечити умови досягнення результатів навчання в обсязі **не меншому** ніж визначено цією програмою.

Розглянемо варіанти організації:

1 варіант. Якщо освітній заклад обирає *мінімальну* кількість годин на галузь (1 год. на тиждень), то викладається виключно інтегрований курс.

2 варіант. Якщо освітній заклад обирає *рекомендовану* кількість годин на галузь (2 год. на тиждень), то може викладатися як інтегрований курс «Мистецтво» (2 год на тиждень), так і автономні предмети «Музичне мистецтво» (1 год.) та «Образотворче мистецтво» (1 год); але теми із синтетичних мистецтв і медіа, зазначені в модулях програми мають **обов'язково інтегруватися** до змісту домінантних видів мистецтва, адже вимоги до результатів їх опанування учнями, що передбачені Державним освітнім стандартом, не підлягають скороченню. Приміром, рекомендуємо до предмету з музичного мистецтва інтегрувати теми насамперед зі сценічних мистецтв (хореографія, театр), а до образотворчого мистецтва – з екранних мистецтв (кінематограф тощо), які належать до спільної візуальної групи.

3 варіант. Якщо заклад обирає *максимальну* кількість годин на галузь (3 год. на тиждень), передбачену в Типовій освітній програмі, то за рахунок додаткової третьої години поряд з інтегрованим курсом або двома автономними предметами можуть викладатися «Хореографія» (за наявності фахівця) або інші види мистецтва.

4 варіант. За бажанням навчального закладу окремі теми розробленої програми можна використовувати як навчальні модулі для конструювання міжгалузевих інтегрованих курсів (наприклад, «Комп'ютерна графіка та анімація» або «Література і мистецтво» тощо).

Орієнтовна тематична структура програми
(2 варіанти відповідно до рекомендованого навчального навантаження)

Клас	Назва інтегрованого курсу / предметів (кількість годин на тиждень)		
	Інтегрований курс	Автономні предмети	
	Мистецтво (2 год)	Музичне мистецтво (1 год)	Образотворче мистецтво (1 год)
5	Тема року: Види і мова мистецтва Народне і професійне мистецтво Взаємодія і синтез мистецтв	Тема року: Види і мова музичного і сценічних мистецтв	Тема року: Види і мова візуальних мистецтв
6	Тема року: Жанри мистецтва Образи людини в мистецьких жанрах Образи природи в мистецьких жанрах	Тема року: Жанри музичного і сценічних мистецтв	Тема року: Жанри візуальних мистецтв

6 клас

Очікувані результати навчання ²	Пропонований зміст інтегрованого курсу (двох навчальних предметів)	Орієнтовні види навчальної діяльності
--	--	---------------------------------------

1. Пізнає мову різних видів мистецтва, інтерпретує художні образи, демонструє досвід емоційних переживань, виявляє ціннісне ставлення до мистецтва 1.1.Виокремлює та характеризує жанрові ознаки творів різних видів мистецтва, наводить приклади творів різних жанрів. 1.2.Керує увагою під час сприймання творів мистецтва різних жанрів, інтерпретує їх зміст (вербально/невербально). Вказує на окремі виразні засоби у творах для пояснення власного враження. Застосовує відповідну термінологію. Пояснює художні цінності творів, коментує своє ставлення до них. Порівнює художні образи з явищами довкілля, пояснює зв'язки між мистецтвом і життям 2. Виявляє художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва	Вступ.Палітра мистецьких жанрів. Жанр і образний зміст твору мистецтва. <i>Модуль 1 (домінантний).</i> Жанри музичного мистецтва. Вокальні жанри (пісня, гімн, романс, серенада тощо). Хорові жанри (кантата, ораторія тощо). Камерно-інструментальні жанри (прелюдія, ноктюрн, фантазія, скерцо тощо) Музичні цикли (сюїта, соната). Симфонічні жанри	Спів та інсценізації народних пісень та їхніх обробок, виконання сучасних авторських пісень (соло, в ансамблі, хорі). Гра на елементарних дитячих інструментах, зокрема вироблених власноруч, та електронних музичних інструментах (за наявності). Експериментування зі звуками різних властивостей (інтонація, динаміка, тембр, ритм тощо).
--	---	---

2.1.Бере участь у виконавській творчості за власним вибором: співає (в хорі/ансамблі/соло); грає на елементарних та/або електронних музичних інструментах. Виконує зображення в різних жанрах образотворчого мистецтва, зокрема замальовки з натури й за уявою; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати тощо. Використовує цифрові технології для втілення задуму. Створює фото різних жанрів (фотопортрет,	(увертюра, симфонія, концерт тощо). Музичні ансамблі (дует, тріо, квартет тощо). Музично-театральні жанри (опера, балет, оперета, мюзикл). Роль художника у музичному театрі. <i>Модуль 2.</i> Танцювальні жанри Народні танці.	Вокальні та інструментальні імпрровізації, створення «звукових картин». Виконання ритмічних партитур, зокрема в парах, ансамблях із розподілом на різні партії Музично-дидактичні ігри. Виконання танцювальних рухів під музику. Виконання зображень у різних жанрах образотворчого мистецтва, зокрема замальовок з
---	--	---

фотопейзаж), komponує прості відеоролики. Виявляє ініціативність у втіленні творчого задуму.	Бальні (парні) танці. Спортивні танці: європейські (вальс, танго тощо) та латиноамериканські (самба, ча-ча-ча тощо).	натури й за уявою; застосування різних прийомів, художніх технік і матеріалів.
2.2.Імпровізує (мелодії, ритмічні «звукові картини» тощо). Поєднує засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду для реалізації власної ідеї. Створює зображення у процесі експериментування з кольорами, лініями, формами (графічні, живописні, пластичні, анімаційні тощо)	Сучасні танці (летка-єнка, хіп-хоп тощо).	Використання цифрових технологій для втілення задуму. Створення колажів, інсталяцій, фото в різних жанрах (фотопортрет, фотопейзаж).
2.3.Спостерігає за довкіллям, фіксує цікаві явища довкілля і презентує власні спостереження (замальовки, фото, відео тощо). Використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: створення зображень в різних художніх техніках і матеріалах (колаж, інсталяція тощо). Пропонує власні ідеї, реалізує їх самостійно. Використовує знання і вміння з інших освітніх галузей.	Танці на льоду. Вплив танцювальної активності на здоров'я людини. <i>Модуль 3 (домінантний).</i> Жанри образотворчого мистецтва. Анімалістичний. Пейзаж (сільський, міський, гірський, марина, фантастичний тощо).	Самовираження в різних видах мистецької діяльності, презентація результатів власної творчості.
3.Пізнає себе через взаємодію з мистецтвом; регулює власний емоційний стан	Натюрморт (квітковий, овочі-фрукти, з атрибутами мистецтва тощо).	Участь у колективних, групових та індивідуальних дослідженнях,
3.1.Характеризує та оцінює власну творчість, успіхи й досягнення, зауважує помилки й частково самостійно виправляє їх. Встановлює за допомогою вчителя чи інших осіб способи вдосконалення вмінь.	Портрет (подвійний, парний, груповий, парадний, камерний, кінний, автопортрет тощо).	мистецьких проєктах з естетизації середовища, зокрема з елементами галузевої та міжгалузевої інтеграції; виявлення ініціативності, підприємливості, креативності, партнерських якостей.
3.2.Презентує результати власної творчості, пояснює свій задум, за потреби може докладно його описати. Аналізує зворотну інформацію з метою самовдосконалення, позитивно реагує на неї. Обстоює свою позицію у творчості.	Міфологічний, релігійний,	

		Сприймання, аналіз, інтерпретація і порівняння творів різних видів і жанрів мистецтва, зокрема гібридних зразків.
--	--	---

3.3.Бере участь у мистецьких заходах; дослідницьких проєктах, інсценізаціях. Виконує різні ролі, складає план дій у спільному творчому процесі, дослухається до ідей інших; визнає різні позиції учасників, ділиться спостереженнями, розуміє значення партнерства, пропонує способи розв'язання завдань. підтверджує думку аргументами.	історичний і батальний жанри. Побутовий жанр. Інтер'єр. Модуль 4. Жанри кіномистецтва. Жанри ігрового кінематографа (екранізація, комедія, детектив, пригодницький фільм тощо). Жанри мультиплікації. Роль композиторів і художників у кіномистецтві.	Участь дискусіях на теми мистецтва, висловлювання власних уподобань, емоційних ставлень, критичних суджень, аргументація думок і оцінок із дотриманням норм грамотного українського мовлення. Сприйняття культурного різноманіття світу через мистецтво, медіа-інформацію. Компонування простих відеороликів.
3.4.Описує і пояснює емоції та почуття, що виникають під час сприймання мистецтва, порівнює власні вподобання з уподобаннями інших осіб. Обирає твори мистецтва, суголосні власним емоціям. Вирізняє художні засоби, які вплинули на враження від твору. За потреби обирає види художньо-творчої діяльності для задоволення. Виражає свої почуття різними художніми засобами.	Модуль 5. Жанри об'єднуються. Жанри-гібриди музичному образотворчому мистецтві. Поєднання жанрів у кінофільмі. Зв'язок мистецтва з наукою і технікою. Медіамистецтво. Цифровізація в мистецтві. Віртуальна і доповнена реальність у художній творчості.	Добір видів художньої діяльності для емоційного задоволення і попередження стресів; творів мистецтва для релаксації, гармонізації життєдіяльності. Добір і поширення ілюстративних і текстових матеріалів із різних джерел з дотриманням норм авторського права. Використання медіа (аудіо-, відео- тощо) для художньотворчого самовираження, здійснення мистецьких віртуальних подорожей.
4. Використовує інформаційне середовище у власній творчості та художній комунікації		
4.1.Обирає для художнього самовираження різні способи творення, зокрема медіаформати. Шукає, добирає і поширює аудіо-, відео-, ілюстративні й текстові матеріали. Планує свою діяльність для реалізації художньо-творчого задуму.		
4.2.Визначає з допомогою вчителя чи інших осіб джерела інформації про мистецтво із застосуванням цифрових технологій.		
4.3.Виявляє відповідальність щодо дотримання авторського права в процесі комунікації.		

**Орієнтовне календарне планування уроків з
інтегрованого курсу «Мистецтво». 6 клас
I семестр**

Дата	Компонент «Образотворче мистецтво» (1 год)	
ВСТУП 1–2. Ці жанри, жанри, жанри		
		Жанри в образотворчому та екранних мистецтвах Система основних жанрів як відображення граней життя: портрет, пейзаж, натюрморт, анімалістичний, історичний, побутовий СВМ: А. Мокрицький. Портрет дружини, М. Мазур і Б. Мазур. Гетьмани, К. Трутовський. Одягають вінок, А. Дюрер. Заєць, Ф. Клименко, Натюрморт із кавуном, К. Піссарро. Бульвар Монмартр у Парижі Візуальна грамота: Формат у композиції ХТД: Створи композицію для виставки «Слава Україні!» (живопис, графіка фотографія). <i>Варіант 1</i> — у жанрі портрета, фотопортрета. <i>Варіант 2</i> — у жанрі квіткового натюрморту з українською символікою кольорів. <i>Варіант 3.</i> «Пес Патрон — супергерой» (в анімалістичному жанрі) П: жанр, формат
Розділ 1. ОБРАЗ ЛЮДИНИ В МИСТЕЦЬКИХ ЖАНРАХ		
3–4. Портрет — дзеркало душі		
		Людина очима художника: портрет Одиначний портрет і його різновид. Парадний і камерний портрети СВМ: Фаюмський портрет юнака, Д. Гирландайо. Дж. Торнабуоні, А. Коцка. Оленка, В. Зарецький. Портрет О. Кравченко, Ф. Кричевський. Автопортрет у білому кожусі, О. Мурашко. Дівчина з таксою, Д. Веласкес. Кінний портрет Б. Карлоса, Т. Шевченко. Портрет дівчини із собакою Образотворча грамота: одиначний портрет (у різних позах людини і ракурсах) Портрет митця: Т. Шевченко ХТД: <i>Варіант 1.</i> Намалюй камерний портрет «Люба матуся» (гуаш або кольорові олівці). <i>Варіант 2.</i> Намалюй

		автопортрет. <i>Варіант 3.</i> Створи фотопортрет однокласника/однокласниці П: анфас, канон, портрет, профіль ПСД: Мистецький проєкт «Т. Шевченко — художник»
5–6. Від камерної музики до камерного портрета		
		Парний і груповий портрети СВМ: <i>О. Ренуар.</i> На терасі, <i>О. Новаківський.</i> Автопортрет із дружиною, <i>Рембрандт.</i> Автопортрет із Саскією, <i>Ф. Хальс.</i> Груповий портрет стрільців гільдії Св. Адріана, <i>Д. Веласкес.</i> Меніни, <i>А. Матісс.</i> Сімейний портрет Портрет митця: Рембрандт Візуальна грамота: Пропорції фігури й обличчя людини ХТД: <i>Варіант 1.</i> Виконай парний портрет «Вірні друзі» або «Ми — по дружки» (техніка на вибір: <i>кольорові олівці, фломастери або аплікація</i>). <i>Варіант 2.</i> Створіть фотоколаж з портретів «Українські герої-переможці» на на тлі сучасної техніки (за бажанням скористайтесь онлайнсервісами) (<i>колективна робота</i>) П: диптих, гармонія, композиція, шарж ПСД: Гра «Озвучте картину» (<i>робота в парах або групах</i>). Створіть сценки за сюжетами представлених у підручнику картин, озвучте їх уявною розмовою персонажів
7–8. Гімн людині		

		Портрет у скульптурі Зародження скульптурного портрета в період античності. Особливості зображення людини у круглій скульптурі та рельєфі СВМ: Венера Мілоська, Ніка Самофракійська, Задумлива Афінка, бюст Сократа, Дельфійський візничий, статуя Марка Аврелія, Лаокоон та його сини, Імператор Август, Фрагмент фризу Парфенона. Пам'ятники видатним діячам української культури Візуальна грамота: види рельєфів (горельєф, барельєф, контррельєф) Варіант 1. Зліпи спортсмена-олімпійця у вигляді круглої скульптури (пластлін). Варіант 2. Колективна або групова робота. Створіть фриз «Олімпійські або Піфійські ігри» за мотивами античних рельєфів (змішана техніка: пластлін, побутові матеріали) П: барельєф, горельєф, контррельєф, фриз ПСД: Олімпійські ігри (емблема, символіка, піктограми видів спорту)
	Перевір свої досягнення (резерв учителя)	

Дата		Компонент «Образотворче мистецтво» (1 год)
9–10. Високе мистецтво духовності		
		Релігійний жанр в образотворчому мистецтві Теми і сюжети в релігійному мистецтві. Інтерпретація однієї теми різними авторами СВМ: Рафаель. Мадонна у кріслі, Єгипетський Бог Гор. Статуя Будди. Мініатюра з Пересопницького Євангелія, Мікеланджело. Собор Св. Петра. Тондо Пітті. П'єта. «Таємна вечеря». А. Кастаньйо, Л. да Вінчі, П. Веронезе, С. Далі, ікона І. Кондзелевича. Янголи Н. Курів-Максимів та Є. Гапчинської Портрет митця: Мікеланджело Буонарроті Візуальна грамота. Перспектива: лінійна (пряма і зворотна) і повітряна ХТД: Варіант 1. Намалюй образ золотокудрого янгола — свого духовного охоронця. Варіант 2. Виріж янгола з паперу (витинанка) П: релігійний жанр, ікона, німб, перспектива, тондо ПСД: Мистецький проєкт: слайд-шоу «Образ Мадонни в мистецтві»

		Монументальний живопис у храмовій архітектурі Фрески, мозаїки, вітражі як важливий компонент синтезу мистецтв у храмі СВМ: <i>Мозаїки:</i> Св. Юрія (Візантія), Оранта (Софійський собор, Київ), <i>М. Бойчук.</i> Святий Іоанн. <i>Фрески:</i> церкви Спаса на Берестові в Києві, <i>С. Ботічеллі.</i> «Спокуса Христа». <i>Вітражі:</i> собори Франції (Сен-Шапель, Сен-Дені, Св. Етьєна), <i>Лео Мол.</i> Собор у Вінніпезі. <i>А. Матісс.</i> Капличка. Світильник у вітражній техніці Тіффані Портрет митця: Лео Мол Візуальна грамота. Особливості художніх технік мозаїки та вітражу ХТД: <i>Варіант 1.</i> Створи ескіз вітражу-розетки (олівець, акварельні або гуашеві фарби, чорний фломастер) <i>Варіант 2.</i> Виконай паперову імітацію художньої техніки мозаїка за давньоруськими мотивами або декоруй паперовий стаканчик П: вікно-розетка, вітраж, мозаїка, монументальний живопис, фреска ПСД: Мистецький проєкт «Ескізи мозаїк для оформлення школи»
--	--	---

11–12. Людина в дзеркалі історії

		Історичний жанр Зображення історичних подій у різних видах візуального мистецтва: живописі, графіці, книжковій мініатюрі, пам'ятниках і скульптурних рельєфах, муралах, гобеленах, фотографіях СВМ: <i>В. Лопата.</i> Ілюстрації до «Слова о полку Ігоревім», <i>М. Дерезус</i> «Тарас Бульба попереду козацького війська», <i>Дієго Веласкес.</i> «Здача Бреди», <i>Я. Матейко.</i> Богдан Хмельницький з Туган Беєм під Львовом, <i>О. Роден.</i> Громадяни Кале. Зразки пам'ятників історичним діячам, сучасні мурали Портрет митця: Я. Матейко Візуальна грамота. Закони композиції. (плановість у багатофігурній композиції) <i>Варіант 1.</i> Намалюй композицію присвячену подіям, що вивчали на уроках історії (<i>графічні матеріали</i>). Орієнтовна тема «Героїчна фортеця» <i>Варіант 2.</i> Створи ескіз монумента або муралу українським героям П: історичний жанр ПСД: Досліди ілюстрації у підручнику з історії, знайди приклади історичного жанру
--	--	---

		Батальний жанр Відображення військових подій у батальному живописі, графіці, декоративному мистецтві СВМ: Скіфський золотий гребінь, битва самураїв на японській гравюрі, <i>А. Орльонов</i>. Взяття Кафи, <i>В. ван де Вельде</i>. Морський бій, Дж. Чемберс. Бомбардування Алжиру Віртуальна екскурсія. Музей одного твору (гобелен із Байо) Візуальна грамота. Закони композиції (висока і низька лінія горизонту) Варіант 1. Намалюй морську битву (акварель). Варіант 2 . Колективна робота. Створіть ескізи серії поштових марок на тематику баталії сучасної війни П: батальний жанр, гравюра, гобелен ПСД: Досліди марки України на історичну тему
13–14. Чарівні миттєвості життя		
		Побутовий жанр Широке коло тем живописного відображення повсякденного життя людей, праці й відпочинку, спорту, мистецтва СВМ: Побутові сцени з життя давніх єгиптян, Майстерня східних каліграфів і майстрів мініатюр, <i>Брати Лімбург</i>. Часослов герцога Беррійського (побутові сцени), <i>Г. Я. Вермеєр</i>. Майстерня художника (Алегорія живопису), <i>Курбе</i>. Віяльниці, <i>Ф. Красицький</i>. Гість із Запоріжжя, <i>В. Рижих</i>. Хокей, <i>Б. Браунрідж</i>. Увірватися. Дівчина зі Саскатуна Портрет митця: Я. Вермеєр Візуальна грамота. Зображення людини в русі. Динамічна і статична композиція Варіант 1. Намалюй сюжетну композицію у побутовому жанрі, передай рух персонажів. Орієнтовні теми: «Спортивні змагання», «Ранкова руханка», «Зимові розваги» (<i>гуаш</i>) П: алегорія, динаміка, статика
		живопису), <i>Курбе</i>. Віяльниці, <i>Ф. Красицький</i>. Гість із Запоріжжя, <i>В. Рижих</i>. Хокей, <i>Б. Браунрідж</i>. Увірватися. Дівчина зі Саскатуна Портрет митця: Я. Вермеєр Візуальна грамота. Зображення людини в русі. Динамічна і статична композиція Варіант 1. Намалюй сюжетну композицію у побутовому жанрі, передай рух персонажів. Орієнтовні теми: «Спортивні змагання», «Ранкова руханка», «Зимові розваги» (<i>гуаш</i>) П: алегорія, динаміка, статика

		Інтер'єр — візитівка людини Інтер'єри залів палаців, галерей, житлових приміщень у живописі та фотомистецтві. Масштабність зображення. Зображення простору в інтер'єрі на театральній декорації СВМ: Дж. Паніні Фото інтер'єрів: Палаццо Піцці у Флоренції, галерея Сан-Сусі. Е. Дега. Танцювальний клас. Танцівниці на репетиції. Статуетки й фотографії балерин Портрет митця: Е. Дега Візуальна грамота. Схеми побудови фонтальної і кутової перспективи Варіант 1. Робота в парі. Зробіть начерки декорацій до сцен з балету «Піноккіо»: «Танець феї з лазурним волоссям» (фронтальний інтер'єр), «У комірці Джепетто» (кутовий інтер'єр) (кольорові олівці). Варіант 2. Робота в парі. Виліпіть персонажів балету Піноккіо і Фею (пластилін). П: інтер'єр, перспектива, точка сходження ПСД: Мистецький проєкт «Образ Піноккіо в різних видах мистецтва»
		Побутовий жанр: бал в живописі Відображення відпочинку, свят і розваг людини в побутовому жанрі. Бал в живописі. СВМ: М. Пимоненко. Ворожініння на святаки, К. Ларсон. Святий вечір. Л. Кавалері. Бал. П. Ренуар. Бал у Мулен де ла Галетт, В. Горанов. Бал Портрет митця: П. Ренуар Візуальна грамота. Побудова багатофігурної композиції. Варіант 1. Намалюй композицію «Новорічний бал у казковому палаці», за бажанням «запроси» на нього улюблених персоніжів літературних творі, мультфільмів (кольорові олівці, фломастери) Варіант 2. Запропонуй ідею рекламного відеоролика до оперети «Гуцулка Ксеня» ПСД: реалізуй свою ідею — створи короткий відеоролик
	15. Перевір свої досягнення	

Дата		<i>Компонент «Образотворче мистецтво» (1 год)</i>
Розділ 2. СВІТ ПРИРОДИ У МИСТЕЦТВІ		
Тема 1–4. Мистецька фауна		
		Анімалістичний жанр. Птахи Анімалістичний жанр у різних видах візуального мистецтва. Образи тварин реалістичні, декоративні, фантастичні СВМ: Птахи на виробках українського ДУМ (витинанка, кераміка, вишивка, одяг). Китайський сувій «Птахи й квіти». <i>Ф. Марк</i>. Синій кінь, В. Матвієнко Котик. <i>О. Дорошенко</i>. Щеня у черевіку. С. Бордет. Птахи Візуальна грамота. Стилізація зображення образів світу птахів і тварин у ДУМ Портрет митця: Родинна династія: Г. Самарська — Т. Вакуленко — О. Вакуленко Віртуальна екскурсія: Національний музей українського народного декоративного мистецтва ХТД: <i>Варіант 1.</i> Створи декоративне зображення птаха за мотивами українського народного малярства для прикрашання одягу (<i>гуаш</i>) <i>Варіант 2.</i> Намалюй ілюстрацію до казки Г. К. Андерсена «Гидке каченя» або «Соловейко». П: анімалістика, стилізація, сувій ПСД: Візуальний конспект до теми
		Анімалістична екзотика Образи тварин у живописі СВМ: <i>М. Приймаченко</i>. Звір гуляє. Зоряний коник. Слон. Фото слона. <i>Д Дейлі</i>. Лисиця і виноград. Тигри у традиційному індійському живописі (мініатюра). <i>Утагава Кунійосі</i>. Тигр. Едуардо Саїді Тінгінга. Анімалістичні композиції. Анімалістичний жанр у фотомистецтві Візуальна грамота. Фігура і пропорції тварини ХТД: <i>Варіант 1.</i> Намалюй екзотичних тварин в африканському стилі тінга-тінга. <i>Варіант 2.</i> Намалюй у реалістичному стилі руду лисицю. <i>Варіант 3.</i> (Групова робота). Завдання-гра. Пазли «Зоопланета» (тварини східного календаря в колі) П.: контраст, нюанс ПСД: Лепбук «Анімалістика»

		Скульптурна аніمالістика
--	--	---------------------------------

		Царство Фауни в круглій скульптурі та рельєфі.
--	--	--

II семестр

		Пам'ятники птахам і тваринам (матеріали, техніки) Охорона рідкісних тварин (екологічна компетентність) СВМ: Тварини в опішнянській і косівській кераміці. Скіфська прикраса олень. Крилатий бик (Ассирія). Давньоєгипетська Басет. Декор будинку з химерами в Києві. Індійські слони в рельєфі храмів. Храм дракона (Таїланд). Дж. Кунс. Собака. Пам'ятники панді, черепахам; черепахи на монетах. Анімалістичні композиції з піску, снігу. Топіарі Візуальна грамота. Матеріали і техніки скульптора Віртуальна екскурсія. Музей-заповідник панд у Китаї, музей піскових фігур в Японії ХТД: <i>Варіант 1.</i> Виліпи Велику панду з панденятком (кругла скульптура). Документальний фільм зі східною музикою <i>Варіант 2 .</i> (Робота в групі). Створіть панно для зоопарку (пластилінові образи-рельєфи тварин у спільному форматі й масштабі) П.: топіарі, тотемізм ПСД: Презентація «Скульптурні образи фауни України».
		Анімалістичний жанр у графіці Зображення тварин і птахів у станковій, книжковій, тиражній графіці. Стилізація тварин і птахів у гербах. Мистецька фауна і екологія СВМ: Ці Бай-ші. Креветки. Я. Гніздовський. Їжак. А. Дюрер. Носоріг. Марка України із зображенням лелек. А. Дюрера. Автопортрети. Г. Глікман та Р. Інґен. Ілюстрації до книжки «Мауглі» Р. Кіплінга (порівняння). Луїс Еліот. Ілюстрації (Дракон, Верблюди). Герби різних міст. Візуальна грамота. Символіка кольорів (у гербах) ХТД: Придумай ідею і намалюй герб міста/села, школи або своєї родини із зображенням символічної тварини з фауни рідного краю П.: герб, книжкова ілюстрація ПСД: Узагальнення теми у вигляді інтелект-карти «Мистецька анімалістика» (або комп'ютерний варіант)
Тема 5–10. У царстві Флори: пасторальні настрої		

		Жанр пейзаж Порівняння графічного, живописного і декоративного пейзажів. Матеріали художника графіка СВМ: К. Моне. Тополі на сонці; О. Кваша. Над Україною погожою дниною; Г. Нарбут. Сторінка літери «З» («Українська абетка»); Цю Ін. Пейзаж у стилі гори-водойми; Чон Сон. Храм Гаваза; К. Хокусай. Велика хвиля в Канагаві, А. Ватто. Пейзаж; Ф. Семан. Пейзаж Портрет митця: К. Хокусай Візуальна грамота. Графічні матеріали й техніки: туш, крейда, вугілля, сангіна, пастель. ХТД: <i>Варіант 1.</i> Намалюй краєвид «Лісовий
--	--	--

		струмок» (<i>гризайль</i>). Застосуй засоби художньої виразності графіки. <i>Варіант 2.</i> Намалюй ескіз пейзажу у форматі східного віяла (<i>кольорові олівці, чорна гелева ручка</i>) П: пейзаж, гризайль, туш ПСД: Пейзажні вправи (замальовки) «Десять відтінків кольору»
--	--	---

		Різновиди пейзажного жанру Пейзаж гірський, сільський, міський, архітектурний, ведута, парковий (ландшафтний), індустріальний, фантастичний. СВМ: С. Васильківський. Червона хата; М. Глущенко. Монмартр; П. Панніні. Колізей і Тріумфальна арка; Каналетто. Палац Дожей у Венеції; Й. Бокшай. Ботанічний сад; О. Шовкуненко. Будівництво греблі ДніпроГЕСу; З. Форман. Марина; Н. Дровняк. Міський пейзаж Портрет митця: О. Шовкуненко Візуальна грамота. Правила композиції (висока і низька лінія горизонту, лінійна перспектива) ХТД: Намалюй сільський або міський пейзаж «Дорога до школи» (<i>техніка і матеріали на вибір</i>). Застосуй лінійну перспективу П: ведута, страфаж ПСД: Добір пейзажів для буклету «Ласкаво просимо в Україну!» Створення ментальної карти різновидів пейзажу
--	--	--

		Пори року: пейзаж у живописі Багатоманіття пейзажних образів у живописі й багатство колориту. СВМ: <i>О. Кульчицька</i>. Пори року; <i>З. Шолтес</i>. Гірська річка; <i>К. Моне</i>. Сорока; <i>А. Галлен-Каллела</i>. Ковзанярі на льоду озера; <i>Т. Яблонська</i>. Зимовий день у Седневі; <i>С. Шишко</i>. У парку; <i>М. Глущенко</i>. Весна іде Портрет митця: <i>М. Глущенко</i> Візуальна грамота. Колорит. Повітряна перспектива ХТД: <i>Варіант 1</i>. Намалюй Дерево-символ «Пори року», застосуй для кожної частини різний колорит (<i>гуаш</i>). <i>Варіант 2</i>. (Робота в групі). Намалюйте чотири краєвиди для настінного календаря «Пори року» (<i>гуаш</i>). Орієнтовні теми: «Весняний ранок у місті», «Барви літньої луки після дощу», «Золота осінь у парку», «Карпати взимку». Застосуйте повітряну перспективу, передайте стан природи засобами відповідного колориту П: колорит
--	--	---

		Пасторальний дивограй. декоративний пейзаж Широке коло тем у декоративному зображенні довкілля. Декоративне малювання як арттерапія (дудлінг). СВМ: <i>М. Тимченко</i>. Русалка, «Садок вишневий коло хати»; <i>В. Зарецький</i>. Мальви; <i>О. Кваша</i>. Фіалка, Свята і будні українського села. <i>М. Сарьян</i>. Строкатий пейзаж. <i>Г. Клімт</i> (пейзажі на вибір) Портрет митця: <i>В. Зарецький</i> Візуальна грамота. Стилiзація, узагальненні форми і кольору в декоративній композиції. <i>Варіант 1</i>. Декоративні дерева у різних художніх техніках (печворк, імітація гобелену — панно з елементами килимарства, бріколаж тощо) <i>Варіант 2</i>. Створи композицію «Таємниці підводного світу» (змішана техніка: «пуантилізм» ватними паличками або пальцем з домальовкою фломастерами й наклеюванням об'ємних «морських мешканців» у стилі реді-мейд) П: дудлінг, пуантилізм, бріколаж, печворк ПСД: Дудлінг для емоційного розвантаження і творчої самореалізації
--	--	---

		Неспокій хвиль морських: марина Багатоманітність зображень моря в живописі. СВМ: Т. Шевченко. Човни на Аральському морі; Х. К. Руїс. Море. І. Айвазовський. Гурзуф; М. Глущенко. Вітрильники; М. Дж. Михайлович. Сонячний морський пейзаж; М. Демцю. Іспанський цикл. Фото серфінгістів. СММ: А. Караманов. «Морська симфонія» Візуальна грамота. Статична і динамічна композиція. Повітряна перспектива, світлотінь, рефлекс ХТД: <i>Варіант 1.</i> Намалюй живописну марину «Кораблі на рейді», застосуй повітряну перспективу (акварель) <i>Варіант 2.</i> Намалюй композицію «Вхопити й підкорити хвилю» про змагання з серфінгу (акварель) П.: марина, серфінг ПСД: комп'ютерна гра, присвячена серфінгу
		Фантазії безмежної польоти: фантастичний пейзаж і сучасні тренди Фантастична тематика в образотворчому мистецтві. Українські художники-фантасти. Сучасні явища в синтезі природи й мистецтва: біоніка, біоарт СВМ: Фантастичні пейзажі Дж. Бернса, Г. Л. Олді, Дж. Ол. Хогью, М.М. Беме, Ж. Волл (на вибір), зразки біоніки, біоарту ХТД: <i>Варіант 1</i> Намалюй фантастичний ландшафтний пейзаж «Океани зоряної галактики» <i>Варіант 2.</i> Намалюй фантастичний архітектурний пейзаж «Місто моєї мрії» П.: фантастичний пейзаж, біоніка, біоарт
		Резерв учителя

№	Компонент «Музичне мистецтво»	Компонент «Образотворче мистецтво»
11–12. Жанри об'єднуються		

		Чарівний світ речей: Натюрморт Жанр натюрморту: тематичні групи, парадний і камерний натюрморти. Композиція і світлотінь у натюрморті СВМ: К. Білокур. Букет; Я. Брейгель Старший. Букет; П. Сезанн. Натюрморт із драпіруванням; С. Глушук. Багатство струн; П. Клас. Натюрморт; Р. Ліхтенштейн. Лимон і скло; Дж. Кунс. Тюльпани; О. Флак. Королева; А. Ерделі. Натюрморти; А. Мурадян. Натюрморт зі скрипкою; В. Семеренко. Натюрморт зі скрипкою Портрет митця: А. Ерделі ХТД: <i>Варіант 1.</i> Намалюй реалістичний натюрморт з натури (акварель). Передай свій настрій. Продумай композицію, гармонійне розташування предметів на столі. Передай світлотінь. Відобрази вплив середовища на предмет зображення <i>Варіант 2.</i> Створи рухому конструкцію «На сцені музичного театру», зобрази балерин у русі (матеріал: паперові стаканчики) П: локальний колір, натюрморт, світлотінь ПСД: З урахуванням набутих знань про жанр натюрморту експериментувати у складанні на столі композицій із побутовий речей або з корисних для здоров'я продуктів
		Зустріч жанрів в одній картині Поєднання в картині ознак різних жанрів: портрет в інтер'єрі, побутовий сюжет з натюрмортом, натюрморт на тлі пейзажу, тварини в пейзажі, СВМ: М. Бідняк. Ангел над Львовом; О. Шупляк. Портрет Миколи Леонтовича; К. Петерс. Марнота марнот (Автопортрет); Ф. Снейдерс. Рибна лавка; Д. Бурлюк. Натюрморт (на тлі пейзажу); Р. Дюфі. Інтер'єр; М. Пимоненко. Портрет сина Миколи. Етюд; К. Моне. Прогулянка: Каміла Моне із сином Жаном (Жінка з парасолькою), етюди до картини;

		<i>А. Матісс. Червона кімната</i> Візуальна грамота. Етюд, ескіз, начерк ХТД: <i>Варіант 1.</i> Намалюй кілька ескізів, начерків до сюжетної композиції «Несподівана зустріч у парку», поєднай ознаки різних жанрів: побутового, пейзажного, анімалістичного (<i>техніка на вибір</i>) <i>Варіант 2.</i> Створи етюд будь-якого предмету з натури, що є у класній кімнаті (гаджет чи книжки на столі, глобус на полиці чи в шафі, горщик із квітами на підвіконні). За бажанням намалюй в гібридному жанрі, поєднуючи з пейзажем за вікном (<i>кольорові олівці</i>). П: тон, тональність ПСД: Добір картин, суголосних за настроями прослуханим музичним етюдам. Гра «Озвуч картину» (<i>робота в парах</i>). Уявити себе на місці зображених персонажів, придумати уявні мінідіалоги, етюди-пантоміми
--	--	---

13–14. Жанри фотографії та кінематографу

		Жанри фотомистецтва Фотографія - зображення, мальоване світлом. Фотографії документальні (фоторепортаж тощо) і художні (фотопортрет, фотопейзаж тощо). Фотоарт. СВМ: Документальні фотографії: фоторепортаж з футбольного матчу; <i>Ю. Косін.</i> Фото із серії «Чорнобиль»; <i>М. Чернов.</i> Фіксуємо події тут і зараз (2022); Зруйнований будинок у Чернігові (2022); Експонат з гілз на виставці «Мистецтво під час війни» (Київ, 2023). Художні фотографії: <i>В. Решетняк.</i> Фотопортрет Руслани для обкладинки альбому; <i>К. Уорнер.</i> Фудскейп; архітектурний фотопейзаж «Замок Нойшванштайн». Зразки креативної фотореклами Візуальна грамота. Ідея — локація — ракур — освітлення. Аерофотографії міста Гонконг (ракурси) ХТД: <i>Варіант 1.</i> Зроби фотопортрет людини з кола рідних або друзів. Вибери локацію і реквізит, який «розкаже» про її інтереси, захоплення, хобі <i>Варіант 2.</i> Створи фудскейп для реклами корисної для здоров'я продукції українських виробників. П: скрапбукінг, художня фотографія , фотоарт, фоторепортаж ПСД: Практикуми для фотографів-початківців (самостійне ознайомлення з порадами фотографів). Створення хмарного сховища для власних колекцій. Започаткування скрапбукінгу
--	--	---

		Жанри в мистецтві мультиплікації Жанри анімаційного кіно. Жанрові групи за тематикою (розважальні, навчальні, політичні, містично-фантастичні). Умовність жанрового поділу, поєднання жанрів в одному фільмі СВМ: фрагменти з м/ф «Русалонька» (студія Disney); «Книга-мандрівка. Україна» — перший український мульт-серіал; «Мавка. Лісова пісня»; Гулівер повертається», «Віктор_Робот» Візуальна грамота. Техніки художників-аніматорів. 12 принципів Walt Disney Animation Studios СММ: саундтреки з м/ф «Віктор_Робот», «Полалала», «Ла-ла-ленд». ХТД: Гра «Розшифруй емоції Моцарта — героя мультфільму»: скопіювати (пантоміма), озвучити репліки, створити сторітеллінг або комікс за сюжетом однієї з 26 серій. Колективна гра «Ми — геймдизайнери» (розробити гру за сюжетом мультфільму) П: геймдизайнер ПСД: Організація челенджу в соціальних мережах: визначення рейтингу українських мультфільмів
15–16. Перевір свої досягнення. Презентації мистецьких проєктів		

Умовні скорочення: **СММ** — сприймання музичного мистецтва, **СВМ** — сприймання візуального мистецтва, **ХТД** — художньо-творча діяльність, **П** — ключові поняття, **ПСД** — позаурочна самостійна діяльність (у вільний час).